

II. Rákóczi Ferenc Tagiskola Kecskemét

Az Európai Unió polgára leszek Az idegen nyelv szerepe a multikulturális nevelésben

Készítette: Borosné Hegedűs Ilona
 Fekete Rózsa
 Polgár Leona
 Szondiné Asztalos Éva
 Talapka Renáta

A témaválasztás indoklása

Az Európai Unió állampolgárainak alapvető joga az egységesülő Európán belüli szabad mozgás. Ez azonban csak akkor érvényesülhet teljes mértékben, ha az emberek a Közösségben használt nyelvek közül legalább kettőt elsajátítanak. Az idegennyelv-tudásnak még soha nem volt akkora a gazdasági, társadalmi és politikai jelentősége, mint napjainkban. A hasznosítható nyelvtudás felbecsülhetetlen érték minden szakterületen. Hatékony nyelvoktatási politikával meg kell könnyíteni az emberek szabad mozgását és a gondolatok szabad áramlását, mégpedig a kommunikáció fejlesztésével, abból a célból, hogy hatékonyabb legyen az országok közti együttműködés.

Az Európai Unió számára a legnagyobb kihívást a nyelvi és kulturális sokféleség jelenti. Az idegen nyelvi oktatás során, éppen ezért, nem csak a diákok nyelvi készségét szükséges fejleszteni, hanem fel kell hívni figyelmüket az idegen nyelvekre, kultúrákra és országokra jellemző specifikumokra.

Az idegennyelv-oktatás, a multikulturális nevelés csupán egyik területe, mégis talán az egyik legfontosabb, hiszen az emberek, népek, kultúrák közeledésének az alapja a kommunikáció. A gondolatok, érzelmek teljes körű kifejezéséhez nélkülözhetetlen a beszéd, s a politikai, társadalmi, gazdasági történések, jogszabályok, rendelkezések mind az emberek közti kommunikáció meglétére építenek. Éppen ezért nélkülözhetetlen az idegennyelv-oktatás a multikulturális nevelés területén.

Egy másik ország megismerése, az ott élő emberek megismerését jelenti. Elsősorban tehát nem adatok, statisztikák illetve közéleti információk prezentálásáról van szó, hanem sokkal inkább arról, hogyan élnek, dolgoznak, laknak, pihennek, szórakoznak az ottani emberek, milyen problémákkal kell szembenézniük mindennapi életük során.

Az innováció célja

Az általunk választott innováció célja a fent említett feladatok megvalósítása egy teljes tanéven átívelő projektben, melyben a diákok ország-ismereti információkhoz jutnak az általuk tanult célnyelvi uniós országokról. A tanulók az általuk tanult idegen nyelvhez tartozó európai uniós országokról szereznek átfogó információkat az idegen nyelvi órákon.

Humánerőforrás

Az innováció két nyelven valósulna meg, így csoportunk tagjai mindkét nyelvszakos kollégákból áll. Azonban egyéb tantárgyakat tanító kollégáink segítségére is számítunk, mert a projekt részfeladatainak megoldását a gyerekek az ő irányításukkal végzik.

Német nyelvterületen: Polgár Leona és Fekete Rózsa (csoportvezető)

Angol nyelvterületen: Borosné Hegedűs Ilona, Szondiné Asztalos Éva és Talapka Renáta.

Fotó, videó: Koller István számítástechnika szakos

Földrajz: Holeczné Morvai Ildikó

Rajz: Kulcsár Erzsébet

Történelem: Kaszab Éva

Technika: Fáriné Boros Erika

Projektpartnerek:

A német nyelvhez társintézményünk a Zuglói Hajós Alfréd Német Kéttannyelvű Általános Iskola (Budapest, XIV. kerület, Rákospatak utca) angol nyelvhez pedig Mátyás király Általános Iskola (Kecskemét, Mátyás Király krt.)

Az innováció újdonságértéke az intézmény életében

Iskolánk a pályázat során a szociális, a szövegértés és a matematika kompetenciát tűzte ki fő célul, mi mégis fontosnak tartjuk az idegen nyelvi kompetencia fejlesztését. Iskolánkban komoly hagyományai vannak az idegen nyelvi oktatásnak, amelyet a tanulók nyitottsága a nyelvek felé, valamint verseny-és nyelvvizsga eredmények is igazolnak.

Az idegen nyelvek tanításának hagyományai iskolánkban

A II. Rákóczi Ferenc nevet viselő iskola sokat hányódott más iskolák társbérletében, míg végre 1981-ben elkezdik építeni végleges helyén az Árpádvárosban. 1982 szeptemberében megnyitja kapuit a tanulni vágyó siserehad előtt, akik 1-2. osztályban alapítványi úton kezdhetik idegen nyelvi tanulmányaikat. Az 1983/84. tanévben indul be először az angol

tagozat a 3. osztálytól. A szülők körében rendkívül nagy iránta az érdeklődés. Ezt bizonyítja, hogy több évben két párhuzamos osztályt is kell indítanunk.

1987-től előbb csak rendkívüli tárgyként sor kerül a német nyelv oktatására is. Ilyen előzmények után a rendszerváltáskor könnyű az átállás a nyugati nyelvekre. Az utolsó orosz nyelvet tanuló csoport / 18 fő / az 1992/93-as tanévben fejezi be tanulmányait.

A 3. évfolyamtól kezdve csoportbontásban előkészítő jelleggel, negyediktől pedig kötelezően tanulják a gyerekek az angol és német nyelvet. 5. osztálytól teljesítmény, vagyis eredmény alapján a tehetséges gyerekek nívócsoportokban, azaz emelt szinten /heti 5 órában /, míg társaik heti 3 órában folytatják tanulmányaikat. Így lehetőség nyílik az alapkészségek intenzív fejlesztésére, foglalkozni tudunk ország-ismerettel, versenyeztetni és a továbbtanulásra tudjuk előkészíteni rátermettebb, érdeklődőbb tanulóinkat.

Munkánk szerves részét képezi a partneriskolai kapcsolatok fenntartása külföldi iskolákkal. 1990-1999 között ilyen kapcsolatot ápoltunk egy német, bajorországi általános iskolával Hebertshausenből. A gyerekek évenkénti cserelátogatások alkalmával ismerkedtek az ország látnivalóival, kultúrájával, történelmével, családoknál lakva betekintést nyertek a helyi szokásokba, életmódba. Mindeközben autentikus környezetben aktívan gyakorolták az általuk tanult idegen nyelvet. Hasonló cserekapcsolatot létesítettünk 1999-től Horvátország Losinj szigetén Mali Losinj város iskolájával.

Mindezek mellett részt vettünk /veszünk a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola hallgatói képzésében, szervezői, rendezői és lebonyolítói voltunk a Városi Műfordító Versenynek, és az évenkénti iskolai jutalomtábornak. Kezdetől fogva részt vettünk a Coventry House Nyelviskola angol és német nyelvből szervezett versenyein.

Európa együttes növekedése és fejlődése szempontjából rendkívül fontos, hogy a különböző országok lakói kölcsönösen megismerjék egymást. Különösen jó, ha az ismeretségek, barátságok gyermekkorban köttetnek. Iskolánk abban a szerencsében részesült, hogy a Kecskemétre hozott svéd Gripen vadászrepülőgépek működtetői, mérnökei gyermekeiket hozzánk írták be. A 21 fős svéd tanulócsoport 2005-től tanul a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában saját tanmenettel és tanárokkal, de a rákóczi diákokkal közösen élik iskolai hétköznapjaikat.

Reményteljes jövőnk azon múlik, hogy a haszonelvű társadalmi kihívások közepette mit tudunk átmenteni a jövőnek a közösség megtartó erejéből, és a tudás iránti alázatunkból.

„Kitűnővé szerencsés percek által is lehetünk, hasznos emberré fáradtságos évek tesznek.”

/Kemény Zsigmond/

Projektünkkel e számunkra fontos terület további fejlesztését szeretnénk folytatni hasznos ismeretekkel bővítve.

Fejlesztendő kompetenciák

A kompetenciafejlesztés elvárásai új megoldások keresésére ösztönöznek bennünket. A Projekt módszer, egyértelműen szolgálja az áttérést a tananyagközpontú módszertanról a gyermekközpontú pedagógiai eljárások alkalmazására, kipróbáltan pozitívan hat

- ☺ • a szociális kompetenciák,
- ☺ • az információszerzés,
- ☺ • az önálló munkavégzés,
- ☺ • kommunikációs képességek fejlesztésére,
- ☺ • az életszerű helyzetek megoldására,
- ☺ és a megszerzett ismeretek alkalmazási képessége is rendkívüli módon fejlődik a projekt során.

Nem elhanyagolható előnye továbbá, hogy az iskolába eltérő képességekkel érkező gyerekek a felmerülő feladatokat saját kompetenciáiknak és képességeiknek megfelelően oldhatják meg, így olyan tanulók is hozzájárulhatnak a sikerhez, akik a hétköznapi tanulási tevékenységekben kevésbé sikeresek.

A gyermekek az adat- és információ-gyűjtés során a szövegértés kompetenciájukat fejlesztik, és a közös munka során a szociális kompetenciájuk fejlődik.

Fejlesztési feladatok

- 🇪🇺 Földrajzi és történelmi ismeretek átadása tanulóinknak.
- 🇪🇺 Egy-egy ország nemzeti ételeinek, népviseletének, zenéjének, hagyományainak, népszokásainak, ünnepeinek megfigyelésével bepillantást kapnak ezen országok kultúrájába.
- 🇪🇺 Az Európai Unió országok legfontosabb irodalmi és művészeti alkotásainak megismertetése a tanulókkal.
- 🇪🇺 A különböző országok iskolarendszerének összehasonlítása saját iskolájukkal.
- 🇪🇺 Prezentációk, feladatlapok összeállítása.
- 🇪🇺 Év végén ismereteiket összefoglaló, azokat bemutató nap, versenyek szervezése.

Az innováció tartalmi leírása

Projekt nyelve: anyanyelv és a célnyelv (angol, német)

Megvalósítás

A megvalósítás során az iskolánkban tanított két idegen nyelvet (angol és német) beszélő uniós országokkal ismertetnénk meg a gyermekeket úgy, hogy a feldolgozandó területeket szétosztjuk a felsős évfolyamok között, így az adott évfolyam a projekt során csak a kapott ország, illetve országrészhez tartozó ismeretanyag kidolgozásában vesz részt. Erre azért van szükség, mert a kisebb ismeretanyag feldolgozása részletesebb, precízebb megvalósítást tesz lehetővé. Németországot két részre bontjuk, mert a 16 tartomány feldolgozása Ausztriával és Svájcjal összehasonlítva, nagyon sok időt venne igénybe. Az angol nyelvterület felosztásánál hasonló szempontok szerint döntöttek a kollégák.

Évfolyam	Angol célnyelvi ország	Német célnyelvi ország
5. évfolyam	Anglia	Ausztria
6. évfolyam	Skócia	Németország (8 tartomány)
7. évfolyam	Wales	Németország (8 tartomány)
8. évfolyam	Írország	Svájc

Az országok megismerését munkatervünkben a következő témákra bontjuk le:

<i>hónap</i>	<i>tevékenységi formák</i>	<i>téma</i>
szeptember	1.hét: zászló/autós kártyajáték készítése 2.hét: jelképek /növények (albumkészítés: virágpréselés) b/állatok (képkivágások-gyűjtőmunka) 3.hét: pénznemek megismerése: boltos játék-vásárlás 4.hét: címerrajzolás	Első projekttalálkozó Zászlók és jelképek, pénznem (címer, autó és ország betűjel)
október	1.hét: vaktérkép kitöltése 2.hét: filmvetítés adott tájról 3. hét: irodalmi művek tájleíró részeinek olvasása 4.hét: játék: idegenvezetés	Földrajzi ismeretek (folyók, tavak, tengerek, hegyek, hegységek, földrajzi tájak megismerése)

november	1.hét: időszalag készítése 2.hét: játék-bemutatók egy uralkodó 3.hét: történelmi filmrészletek vetítése 4.hét: kevert képmozaikból történelmi arcképcsarnok készítése	Történelmi ismeretek feldolgozása (uralkodók, közös múlt, fontos történelmi események: pl. berlini fal leomlása, osztrák-magyar monarchia, angol uralkodók)
december	1.hét: játék-„Activity”- az ünnepek kulcsfogalmai 2.hét: daltanulás / hiányos szöveg kiegészítése hallás után / 3.hét: vicctanulás/mesélés 4.hét: sütemény/töklámpás készítése	Ünnepek (karácsony, advent, Halloween, Martinstag...)
január	1.hét: történetek/irodalmi szemelvények dramatizált olvasása 2.hét: szavalóverseny 3.hét: mesék előadása 4.hét: mondókák, nyelvtörők, közmondások gyűjtése	Ifjúsági és gyermek irodalom (mesék, versek, mondák pl.: Rattenfängersage, Unendliche Geschichte, Canterbury tales, Sherlock Holmes stories...)
február	1.hét: táncstanulás 2.hét: gyűjtőmunka-fotókiállítás népviseletekről 3.hét: felkészülés játékos divatbemutatóra 4.hét: himnuszok megismerése / részlettanulás	Második projektalálkozó Hagyományok, szokások (nyelvjárások, népviseletek...)
március	1.hét: receptírás 2.hét: menü összeállítása vendégváráshoz 3.hét: dramatizált játék-étteremben étkezés/felszolgálás 4.hét: speciális ételek készítése	Konyhaművészet (főzés, étkezés, jellegzetes ételek, italok, és a hozzájuk kapcsolódó szokások)
április	1.hét: daltanulás/karaoke-verseny 2.hét: ír/angol/német táncok tanulása 3.hét: képzelt interjú egy pop-sztárral 4.hét: vetélkedő-zeneszerzők, festők felismerése alkotásuk alapján	Zene, művészet (zeneszerzők, népzene, könnyűzene, festők)

május	1.hét: gyűjtőmunka-híres egyetemi városok, egyetemek /filmvetítés/ 2.hét: született angol/német vendég meghívása /felkészülés:kérdések az iskolai életéről/ 3.hét: a célnyelvi ország diákjának egy napja-naplóírás 4.hét: levelezőpartnerek beszámolói iskolai életükről	Iskolarendszer (iskolafajták, órarend, iskolai dolgok, hasonlóságok és különbségek)
június	Európa nap közösen	Projektzárás Európa nap szervezése az eddigi ismeretekből és verseny szervezése az osztályok és a társintézmény osztályai között

Az innovációban minden nyelvet tanuló gyermek részt vesz. A heti 3 illetve 5 órából 1 órát szánunk az ismeretek nyújtására, és az adott feladatok végrehajtásához a gyermekek kéri az adott szakos kollégák segítségét, akik a megvalósításban is segédkeznek.

pl.:

- az adott célnyelvi ország földrajzi ismereteinek elsajátítása, és ehhez kapcsolódó iránymutatás anyanyelven földrajz órán
- az adott ország zászlajának megrajzolása, vagy festése rajz órán
- az adott ország ételének megfőzése technika órán
- az adott ország történelmének megismerése anyanyelven történelem órán...

Minden hónap és egyben témakör lezárásaként, a szerzett ismeretek birtokában az összegyűjtött információkat, anyagokat, elkészített alkotásokat tablóra rendezik a diákok és az iskola aulájában levő paravánokra kiteszik, hogy bemutassák a havi munkájukat a többi osztálynak, akik ebből információkat gyűjthetnek. Összeállítanak egy feladatlapot, vagy totót, és elküldik e-mailben a társintézményünknek, aki válaszként szintén feladatlapokat küld az ottani gyerekek munkájaként.

Az utolsó hónapban, a projekt lezárásaként **Európa Napot** szervezünk, melynek keretében a gyermekek eddig szerzett tudásukat mutatják be. Az Európa Nap keretében játékos vetélkedőt szervezünk, melynek végén győztest hirdetünk.

A munka menetéről **folyamatosan videófelvetelek és fényképek** készülnek, melyet számítástechnikus kollégánk vesz fel, vág meg, média szakos kollégánónk szerkeszt, rak össze. A kész terméket az utolsó héten a társintézményi találkozón megnézik a gyerekek a társintézményben készült filmmel együtt.

A frontális osztálymunkát alkalmazzuk az ismeretek adásakor, differenciálással történik az új anyagok megismertetése, mert az 5 órában tanuló diákok nagyobb tudásanyaggal rendelkeznek, és több ismeretet tudnak így megtanulni kevesebb idő alatt. Ezért szükség van a kooperatív munkára, hogy a 3 órában tanuló diákok is megismerhessék társaik segítségével a szükséges anyagmennyiséget.

A mérés és értékelés folyamatos, mert hónapról hónapra visszajelzést kapnak a gyerekek a munkájukról a kijavított feladatlapok, ill. totók segítségével, és ismereteik a célnyelven szintén gyarapodnak.

A munka menete:

1. Első projekttalálkozó:

- Célkitűzés
- Témakörök meghatározása, felosztása
- Munkaterv készítése

2. A témakörök kidolgozása:

2.a, A gyermekek az alapvető ismereteket célnyelven a nyelvtanároktól kapják a hónap *első hetében*, és segítséget, hogy a kapott feladathoz hol találhatnak az interneten anyagot.

2.b, A hónap *második hetében* gyűjtik az ismereteket és az információkat, illetve készítik a feladataikat a harmadik hétre.

2.c, A *harmadik héten* az összegyűjtött információkat, anyagokat, elkészített alkotásokat tablóra rendezik és az iskola aulájában levő paravánokra kiteszik, hogy bemutassák a havi munkájukat a többi osztálynak, akik ebből információkat gyűjthetnek.

2.d, A *negyedik héten* összeállítanak egy feladatlapot, vagy totót és elküldik e-mailben a társintézményünknek, aki válaszként szintén feladatlapokat küld az ottani gyerekek munkájaként.

A társintézményekkel párhuzamos haladás fontos, mert a havi feladatlapok kitöltéséhez ugyanazon ismeretek elsajátítása szükséges.

3. Második projekttalálkozó:

- Információcsere, tapasztalatcsere
- Tanácsadás

4. Európa Nap lebonyolítása és Projektzárás:

Európa Nap: amely előkészítéseként minden osztály kihúz egy országot és ennek szellemében

- berendezi a tantermét,
- bemutat népszokást,
- kínál az adott ország ételeiből,
- rajzol képeket
- felkészül az adott ország irodalmi alkotásaiból, történelméből,
- megismerteti az odalátogató diákokat az adott ország zenéjével stb.

A látogatók pedig a projekt első hónapjában elkészített Euroval jutalmazhatják az osztályt. Amelyik osztály a legtöbb Eurot gyűjti össze, az lesz ennek a napnak a győztese és jutalmul egy kirándulást nyerhet.

5. Projektzárás:

A társintézmények „werkfilm”- jének megtekintése

Értékelés

Az Európa Nap eredményhirdetése

A projekt hatásai, eredményei a pedagógiában

- ☺ A tanulók személyiségének fejlődése, a fent említett kompetenciák fejlesztésével.
- ☺ A világ felé nyitottság kialakulása, más kultúrák, népek megismerésén keresztül, mely segítségével társaik elfogadása is könnyebbé válik számukra.
- ☺ Az emberi értékek erősödése a folyamatos együttműködésen keresztül.
- ☺ Kialakul érzékenységük egy adott feladatban megjelenő probléma lényege, ok-okozati összefüggései iránt.